

ZARZĄDZENIE NR 191/2010

WÓJTA GMINY SKOMLIN

z dnia 24 czerwca 2010 r.

w sprawie wprowadzenia w życie Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego dla obiektu Urzędu Gminy w Skomlinie

Na podstawie art.4 ust.1 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991r. o ochronie przeciwpożarowej (tj. Dz.U. z 2009r. Nr 178, poz.1380 z późn. zm) oraz § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 kwietnia 2006r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. Nr 80, poz.563) **zarządzam , co następuje:**

§ 1. Zatwierdzam i wprowadzam do stosowania „Instrukcję bezpieczeństwa pożarowego dla obiektu Urzędu Gminy w Skomlinie” zwaną dalej Instrukcją , stanowiącą załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zobowiązuję Sekretarza Gminy do zapoznania wszystkich pracowników Urzędu Gminy z postanowieniami Instrukcji .

§ 3. Pracownik , zapoznanie się z Instrukcją potwierdza pisemnym oświadczeniem.

§ 4. Ustalam termin zapoznania pracowników z Instrukcją do dnia 15 lipca 2010r.

§ 5. Traci moc zarządzenie Nr 29/04 Wójta Gminy Skomlin z dnia 22 marca 2004r. w sprawie wprowadzenia instrukcji bezpieczeństwa pożarowego dla obiektu Urzędu Gminy w Skomlinie.

§ 6. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania

Wójt Gminy
Grzegorz Maras

Załącznik do Zarządzenia Nr 191
Wójta Gminy Skomlin
z dnia 24 czerwca 2010r.

ZATWIERDZAM

.....

I N S T R U K C J A
BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO
DLA OBIEKTU URZĘDU GMINY
W SKOMLINIE
UL. TROJANOWSKIEGO 1

Skomlin, dnia 24 czerwca 2010 r.

ROZDZIAŁ I

ZASADY OGÓLNE

Zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2009 r. Nr 178, poz. 1380 z późn. zm.) Wójt Gminy Skomlin zapewniając ochronę przeciwpożarową obowiązany jest w szczególności:

- przestrzegać przeciwpożarowych wymagań techniczno - budowlanych, instalacyjnych i technologicznych;
- wyposażyć budynek, obiekt budowlany lub teren w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice;
- zapewnić konserwację oraz naprawy urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic w sposób gwarantujący ich sprawne i niezawodne funkcjonowanie;
- zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie budowlanym lub na terenie bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji;
- przygotować budynek, obiekt budowlany lub teren do prowadzenia akcji ratowniczej;
- zapoznać pracowników z przepisami przeciwpożarowymi;
- ustalić sposoby postępowania na wypadek pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Warunki techniczne, którym muszą odpowiadać budynki i związane z nimi urządzenia zawarte są w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2002 r. Nr 75, poz. 690 z późn. zm., z 2003 r. Nr 33, poz. 270).

Szczegółowe zasady ochrony przeciwpożarowej i zabezpieczenia przeciwpożarowego budynków, innych obiektów i terenów oraz wyposażenia ich w sprzęt, urządzenia przeciwpożarowe i ratownicze reguluje Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 kwietnia 2006r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2006 r. Nr 80, poz. 563), które w § 6 nakładana na Wójta Gminy Skomlin obowiązek wykonania instrukcji bezpieczeństwa pożarowego, dalej powoływanej jako Instrukcja.

Niniejsza Instrukcja stanowi dokument określający zbiór niezbędnych działań zapobiegawczych i organizacyjnych zmierzających do określenia stanu zagrożeń obiektu i jego wyeliminowanie. Do zapoznania się z Instrukcją i jej stosowania zobowiązani są wszyscy pracownicy, bez względu na rodzaj wykonywanej pracy i zajmowane stanowisko. Przyjęcie do wiadomości postanowień Instrukcji pracownicy potwierdzają własnoręcznym podpisem na oświadczeniu */załącznik nr 1/*, które włączone zostaje do akt osobowych pracownika.

Postanowienia Instrukcji obowiązują również pracowników instytucji prowadzących działalność gospodarczą lub wykonujących jakiegokolwiek prace na terenie obiektu. Umowa o powierzenie prac lub najem obiektu lub jego części musi zobowiązywać wykonawców (najemców) do przestrzegania ustaleń wynikających z treści Instrukcji. Wykonawcy ponadto zobowiązani są zapoznać się z treścią Instrukcji swoich pracowników, którzy potwierdzają przyjęcie do wiadomości jej postanowień własnoręcznym podpisem.

Wójt Gminy Skomlin oraz osoba przez niego upoważniona mają prawo i obowiązek kontrolować wykonawców (najemców) w zakresie realizacji w/w ustaleń i przestrzegania przez ich pracowników postanowień Instrukcji.

ROZDZIAŁ II

CHARAKTERYSTYKA POŻAROWO – TECHNICZNA OBIEKTU

Budynek Urzędu Gminy Skomlin został zbudowany przed rokiem 1977 i zlokalizowany jest w Skomlinie przy ul. Trojanowskiego 1. Użytkowany jest przez dwie instytucje: Urząd Gminy (w tym również Gminna Biblioteka Publiczna, zwana dalej GBP) oraz Bank Spółdzielczy. Urząd Gminy wraz z Bankiem mają wspólne główne wejście do budynku. GBP posiada oddzielne, niezależne wejście.

Obiekt jest trzykondygnacyjny, w całości podpiwniczony o konstrukcji ścian murowanych, stropy żelbetonowe, pokrycie dachu – stropodach, betonowy kryty papą.

1. Parter – powierzchnia 90 m²:

- Bank Spółdzielczy: sala operacyjna, 4 pomieszczenia biurowe oraz 1 pomieszczenie WC;
- 2 pomieszczenia biurowe;
- Gminna Biblioteka Publiczna: 4 pomieszczenie biurowe oraz 1 pomieszczenie WC.

2. I Piętro – powierzchnia 112 m²:

- 4 pomieszczenia biurowe;
- 3 pomieszczenia biurowe Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Skomlinie;
- ksero;
- 1 schowek sprzętaczki;
- 1 pomieszczenie WC;
- 1 mieszkanie komunalne;
- 1 mieszkanie funkcjonariusza Policji,

3. II Piętro – powierzchnia 265 m²:

- 8 pomieszczeń biurowych;
- sala konferencyjna;
- sala ślubów;
- archiwum;
- kancelaria tajna;
- 2 pomieszczenia WC.

Budynek ogrzewany jest paliwem stałym z kotłowni własnej znajdującej się w piwnicy budynku. Wejście do piwnicy możliwe jest od strony administracyjnej oraz bezpośrednio z zewnątrz. Powierzchnia piwnicy wynosi 148 m².

Powierzchnia zabudowy - 363,86 m²;

Powierzchnia całkowita - 1438,08 m²;

Powierzchnia użytkowa - 754,47 m²;

Kubatura - 2040,00 m².

Maksymalna ilość osób mogących przebywać w obiekcie w godzinach 7⁰⁰ – 16⁰⁰ wynosić może do 50 osób.

Przeciwożarowe zaopatrzenie wodne do zewnętrznego gaszenia pożaru stanowi sieć hydrantowa. Najbliższy hydrant znajduje się w odległości ok. 15 m od obiektu (przy ul. Piłsudskiego).

Budynek sąsiaduje:

- od strony północnej z domem parafialnym,

- od strony południowej z OSP Skomlin,

- od strony wschodniej z budynkiem Ośrodka Zdrowia,

- od strony zachodniej ze skwerkiem i ulicą Piłsudskiego

Budynek posiada wyjście ewakuacyjne - drzwi główne od strony południowej, wyjście na ul. Trojanowskiego.

Ponadto istnieją trzy wejścia niezależne, dwa od strony północnej do mieszkań prywatnych oraz jedno od strony południowej do GBP. Dojazd pożarowy do budynku od strony ul. Trojanowskiego jest utwardzony.

Główny wyłącznik prądu znajduje się na parterze, obok wejścia do siedziby Banku Spółdzielczego. Na całym budynku zamontowana jest instalacja odgromowa. Brak instalacji gazowej.

Budynek zakwalifikowany jest zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie do kategorii zagrożenia ludzi ZL III¹, ZL IV². Strefy pożarowe zaliczone, z uwagi na przeznaczenie i sposób użytkowania, do więcej niż jednej kategorii zagrożenia ludzi, powinny spełniać wymagania określone dla każdej z tych kategorii.

Klasy odporności pożarowej budynku: ZL III – „C”; ZL IV – „D”.

Klasy odporności ogniowej dla klasy odporności pożarowej typu „C”: główna konstrukcja nośna – R 60³, konstrukcja dachu – R 15, strop – REI 60⁴, ściana zewnętrzna – EI 30, ściana wewnętrzna – EI 15, przykrycie dachu – E 15.

¹ ZL III – budynek użyteczności publicznej, niezakwalifikowany do ZL I i ZL II.

² ZL IV – budynki lub części budynków stanowiące strefę mieszkalną.

³ R – nośność ogniowa w minutach.

⁴ E – szczelność ogniowa w minutach. I – izolacyjność ogniowa w minutach.

Klasy odporności ogniowej dla klasy odporności pożarowej typu „D”: główna konstrukcja nośna – R 30, konstrukcja dachu – nie stawia się wymagań, strop – REI 30, ściana zewnętrzna – EI 30, ściana wewnętrzna – nie stawia się wymagań, przykrycie dachu – nie stawia się wymagań.

Dopuszczalna powierzchnia strefy pożarowej dla kategorii zagrożenia ZL III, ZL IV wynosi 8000 m².

ROZDZIAŁ III

POTENCJALNE ŹRÓDŁA POWSTAWANIA POŻARU I DROGI JEGO ROZPRZESTRZENIANIA

1. Źródła powstawania pożaru

Obiekt Urzędu Gminy Skomlin jest zakwalifikowany do kategorii zagrożenia ludzi ZL III, ZL IV. Możliwości powstania pożaru mogą wynikać najczęściej z:

- wad oraz awaryjnego stanu pracy instalacji i urządzeń elektrycznych:
 - niewłaściwego wykonania,
 - przeciążenia poprzez włączenie dużej ilości odbiorników energii do jednego obwodu elektrycznego,
 - braku bieżącej i okresowej konserwacji,
 - stosowania niewłaściwych urządzeń zabezpieczających,
 - niezachowania wymaganych odległości urządzeń grzewczych i żarowych punktów świetlnych od materiałów palnych,
 - stosowania prowizorycznych instalacji i urządzeń,
 - stosowania urządzeń grzewczych niezgodnie z zaleceniami producenta.
- używanie otwartego ognia:
 - zaproszenie ognia spowodowanego pozostawieniem żarzących się papierosów w sąsiedztwie materiałów palnych,
 - prowadzenia prac remontowo – budowlanych polegających na spawaniu, cięciu, rozgrzewaniu substancji, malowaniu i klejeniu z użyciem materiałów niebezpiecznych pożarowo,

- niewłaściwego magazynowania i stosowania cieczy palnych (podręczne magazyny) oraz rozlewania ich w miejscach do tego nieprzystosowanych (niewłaściwych zlokalizowanie, pozbawione odpowiedniej wentylacji),
- przechowywanie ciał stałych w stałych w sąsiedztwie materiałów posiadających zdolności do samo nagrzewania,
- magazynowanie substancji reagujących ze sobą egzotermicznie (z wyjątkiem),
- celowego podpalenia.

2. Możliwości rozprzestrzeniania się pożaru:

Rozwój pożaru w obiekcie Urzędu Gminy uzależniony jest od zastosowanych rozwiązań technologiczno – budowlanych ograniczających możliwości rozprzestrzeniania się ognia i gazów pożarowych pomiędzy poszczególnymi kondygnacjami.

Rozprzestrzenianie ognia może nastąpić poprzez:

- palne elementy konstrukcyjne (stropy, okleiny ścian itp.), wystrój oraz wyposażenie wnętrz,
- systemy instalacji użytkowych wentylacyjnej i elektroenergetycznej,
- nieszczelne przewody kominowe.

Oprócz rozprzestrzeniania się ognia istotne jest również przenikanie na poszczególne kondygnacje oraz do pomieszczeń dymów i gazów pożarowych poprzez otwarte drogi komunikacyjne (korytarze, klatka schodowa).

ROZDZIAŁ IV

ZAPOBIEGANIE MOŻLIWOŚCI POWSTANIA POŻARU

Do podstawowych obowiązków wszystkich pracowników Urzędu oraz osób prowadzących jakąkolwiek działalność na jego terenie należy zapobieganie możliwości powstania pożaru. Spełnienie powyższego obowiązku ma wyraz w podejmowaniu następujących działań.

1. Zapewnienie prawidłowych warunków ewakuacji ludzi:

- znakowanie /załącznik nr 2/ zgodnie z:
 - PN-92/N-01256/01: ochrona przeciwpożarowa i znaki ostrzegawcze dla materiałów niebezpiecznych;
 - PN-92/N-01256/02: znaki ewakuacyjne;

- PN-93/N-01256/03: znaki bezpieczeństwa i higieny pracy (znaki zakazu, znaki ostrzegawcze);

- utrzymywanie drożności poziomych i pionowych dróg ewakuacyjnych (korytarzy i klatki schodowej).

Zabrania się:

!/ składowania materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej służącym celom ewakuacji,

!/ ustawienia na schodach, korytarzach i w przejściach jakichkolwiek przedmiotów utrudniających ewakuację,

!/ zamykanie drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie,

!/ ograniczania dostępu do dróg ewakuacyjnych.

2. Wywieszenie w widocznym miejscu instrukcji postępowania na wypadek pożaru oraz wykazu telefonów alarmowych.

Instrukcja powinna być wywieszona na wszystkich kondygnacjach w miejscach najczęściej uczęszczanych przez pracowników Urzędu.

3. Oznakowanie zgodnie z Polską Normą PN-92/N-01256/01 miejsc ustawienia sprzętu gaśniczego, lokalizacji przeciwpożarowych wyłączników prądu elektrycznego, lokalizacji miejsc składowania materiałów niebezpiecznych pożarowo.

Zabrania się ograniczania dostępu do urządzeń przeciwpożarowych tj. gaśnic, hydrantów itp. oraz wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego.

4. Utrzymywanie instalacji i urządzeń technicznych w stanie zgodnym z warunkami technicznymi i wymaganiami ustalonymi przez producenta.

Instalacje i urządzenia techniczne należy poddawać okresowym przeglądom i konserwacji. Okresowej kontroli, **co najmniej raz w roku** wymagają: elementy budynków, budowli i instalacji narażonych na szkodliwe wpływy atmosferyczne i niszczące działania czynników występujących podczas użytkowania obiektu, instalacje i urządzenia służące ochronie środowiska, instalacje gazowe oraz przewody kominowe.

Wymagana jest również okresowa kontrola, **co najmniej raz na 5 lat** polegająca na sprawdzeniu stanu technicznego i przydatności do użytkowania obiektu budowlanego, estetyki obiektu budowlanego oraz jego otoczenia. Kontrola ta powinna obejmować badanie

instalacji elektrycznej i piorunochronowej w zakresie stanu sprawności połączeń, sprzętu, zabezpieczeń i środków ochrony od porażeń, oporności izolacji przewodów oraz uziemień instalacji i aparatów. Wszelkie prace związane z naprawą i konserwacją instalacji elektroenergetycznej i może wykonywać osoba mająca stosowne uprawnienia.

Zabrania się:

- !/ eksploatacja instalacji i urządzeń mogących być przyczyną pożaru jest zabronione,
- !/ instalowania opraw oświetleniowych oraz osprzętu instalacji elektrycznych jak: wyłączniki, przełączniki, gniazda wtyczkowe bezpośrednio na podłożu palnym, jeżeli ich konstrukcja nie zabezpiecza podłoża przed zapaleniem,
- !/ naprawiania bezpiecznika drutem w przypadku jego uszkodzenia, bezpiecznik należy wymienić na nowy,
- !/ nieprawidłowego łączenia przewodów tj. zginanie i skręcanie powodujące nagrzewanie i iskrzenie miejsc złączy,
- !/ korzystania z obluzowanych gniazdek wtykowych powodujących nadmierny pobór energii elektrycznej prowadzący do silnego nagrzewania się przewodów.

W kotłowni CO, w której odbywa się proces spalania paliwa stałego, należy usuwać zanieczyszczenia z przewodów dymowych z częstotliwością, co najmniej 4 razy w roku.

Punkty świetlne powinny mieć osłony z materiałów niepalnych lub trudno palnych, jeżeli są umieszczane w odległości, co najmniej 0,05 m od powierzchni żarówki.

5. Zapewnienie prawidłowych warunków magazynowania materiałów niebezpiecznych pożarowo:

- 1) materiały palne przechowywać w odległości nie mniejszej niż 0,5 m od urządzeń i instalacji, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzewać się do temperatury przekraczającej 100°C,
- 2) ciecze palne o temperaturze zapłonu poniżej 55°C należy przechowywać wyłącznie w pojemnikach wykonanych z materiałów, co najmniej trudno palnych, odprowadzających ładunki elektryczności statycznej, wyposażonych w szczelne zamknięcia (w przypadku opakowań ceramicznych lub szklanych należy zabezpieczyć je przed stłuczeniem).

6. Ważnym elementem zabezpieczenia przeciwpożarowego jest ochrona odgromowa i prawidłowe utrzymywanie stanu technicznego urządzeń piorunochronowych.

Badania urządzeń piorunochronowych powinny obejmować: oględziny części naziemnej, sprawdzenie ciągłości połączeń części naziemnej, pomiar rezystancji uziemienia oraz sprawdzenie stanów uziomów po ich odkopaniu. Kontrola wizualna odgromników musi być przeprowadzana raz do roku, natomiast szczegółowe badanie stanu technicznego musi być przeprowadzane raz na 5 lat przez uprawnione do tego służby.

ROZDZIAŁ V

PODRĘCZNY SPRZĘT GAŚNICZY

1. Rozmieszczenie podręcznego sprzętu gaśniczego

Podręczny sprzęt gaśniczy w Urzędzie przeznaczony jest do gaszenia pożarów A, B i C w początkowej fazie ich rozwoju. Na każde 100 m² powierzchni Urzędu powinna przypadać, co najmniej jedna jednostka sprzętu o masie środka gaśniczego 2 kg lub 3 cm³.

Podręczny sprzęt gaśniczy umieszczono w budynku Urzędu Gminy w miejscach:

- Parter budynku, korytarz – gaśnica proszkowa ABC 6 kg.
- I piętro budynku, korytarz – gaśnica proszkowa ABC 6 kg.
- II piętro budynku, korytarz – gaśnica proszkowa ABC 6 kg..
- Piwnica, kotłownia – gaśnica proszkowa ABC 6 kg.

Rozmieszczenie sprzętu gaśniczego powinno się odbywać w oparciu o następujące zasady:

1. sprzęt powinien być umieszczony w miejscach łatwo dostępnych i widocznych przy wejściach, klatkach schodowych, przy przejściach i korytarzach, przy wyjściach na zewnątrz pomieszczeń;
2. przy obiektach wielokondygnacyjnych, w miarę możliwości, sprzęt powinien się znajdować na każdej kondygnacji w tym samym miejscu;
3. nie wolno umieszczać sprzętu w miejscu, które narażałoby sprzęt na uszkodzenia mechaniczne oraz działania źródeł ciepła;
4. odległość z każdego miejsca w obiekcie, w którym może przebywać człowiek, nie powinna być większa niż 30 m;
5. do sprzętu powinien być zapewniony dostęp o szerokości, co najmniej 1m.

Sprzęt gaśniczy powinien być nie rzadziej niż raz do roku lub zgodnie z zaleceniami producenta poddawany konserwacji przez uprawnionego konserwatora.

2. Dobór środka gaśniczego

Przy doborze środka gaśniczego należy brać pod uwagę następujące zasady:

- do gaszenia pożarów typu A (drewno, papier, tkanina) stosujemy gaśnice pianowe lub płynowe,
- do gaszenia pożarów typu B (benzyna, alkohol, tłuszcze, lakiery) stosujemy zamiennie gaśnice płynowe i pianowe,
- do gaszenia pożarów typu C (propan, acetylen, gaz ziemny) stosuje się zamiennie gaśnice proszkowe lub śniegowe,
- do gaszenia pożarów typu D (magnez, sód, potas, lit) stosuje się gaśnice proszkowe do tego celu przeznaczone,
- do gaszenia pożarów poszczególnych grup gdzie występują urządzenia elektryczne znajdujące się pod napięciem i inne materiały znajdujące się w pobliżu tych urządzeń stosuje się zamiennie gaśnice śniegowe lub proszkowe.

W Urzędzie można stosować następujące rodzaje gaśnic: proszkowa, pianowa, śniegowa i hydronetka wodna.

3. Zasady użycia sprzętu gaśniczego

Gaśnice proszkowe i agregaty proszkowe cechuje wysoka skuteczność gaszenia proszków opierająca się przede wszystkim na ich działaniu przerywającym proces palenia. Proszki grupy ABC przeznaczone są do gaszenia pożarów materiałów stałych, cieczy i gazów palnych urządzeń elektrycznych pod napięciem. Gaśnice i agregaty proszkowe stosuje się przede wszystkim tam, gdzie zachodzi obawa uszkodzenia materiałów i urządzeń szczególnie cennych, które przy zastosowaniu innych środków gaśniczych, a zwłaszcza wody i piany mogą ulec zniszczeniu.

Instrukcja użycia gaśnicy proszkowej: wyciągnąć zawleczkę, nacisnąć dźwignię zaworu i skierować strumień środka gaśniczego do ogniska pożaru.

Gaśnice śniegowe i agregaty proszkowe śniegowe przeznaczone są do gaszenia w zarodku pożarów cieczy palnych, gazów oraz pożarów instalacji elektrycznych i urządzeń elektrycznych znajdujących się pod napięciem. Działanie gaśnicze dwutlenku węgla polega na silnym oziębieniu palących się materiałów oraz zmniejszeniu stopnia nasycenia mieszaniny palnej tlenem. Zabrania się gaszenia tym środkiem odzieży palącej się na człowieku.

Instrukcja gaśnicy śniegowej: odkręcenie zaworu butli, strumień środka skierować na ognisko pożaru.

ROZDZIAŁ VI

EWAKUACJA

1. Warunki ewakuacji

Przez warunki ewakuacji należy rozumieć możliwość bezpiecznego opuszczenia miejsca zagrożenia pożarem. Zapewnienie tej możliwości stanowi jeden z zasadniczych obowiązków, jakie prawo budowlane nakłada na projektantów, inwestorów i właścicieli budynków, szczególnie budynków będących obiektami użyteczności publicznej.

Bezpieczeństwo ewakuacji jest zawsze determinowane przez czas pomiędzy momentem uświadomienia sobie przez człowieka faktu zagrożenia ze strony pożaru bądź odebrania alarmu o pożarze, a czasem w którym ucieczka jest niemożliwa na skutek działania czynników pożarowych.

W celu zapewnienia szybkiej i skutecznej ewakuacji osób oraz mienia, a w szczególności w przypadku konieczności ewakuacji osób niepełnosprawnych należy dokonać oceny warunków ewakuacji w najbardziej ekstremalnych warunkach. Dokonując oceny należy przewidzieć rozwiązania eliminujące wystąpienia paniki wśród ewakuowanych grup. Za przeprowadzenie oceny odpowiedzialność ponosi Wójt Gminy Skomlin.

Każde pomieszczenie, w którym mogą przebywać ludzie powinno mieć zapewnioną bezpieczną ewakuację poprzez drogi ewakuacyjne, wyjścia i drzwi ewakuacyjne.

Droga ewakuacyjna – korytarze, schody, pochylnie, drabiny ewakuacyjne, hole, galerie i przejazdy, które stanowią najkrótsze połączenie pomieszczeń z terenem i przestrzenią otwartą. Powinny umożliwiać szybkie oraz bezpieczne wyjście z obiektu budowlanego na przestrzeń otwartą. Droga ta może prowadzić na plac pod warunkiem połączenia go z otwartą przestrzenią za pośrednictwem przejść lub przejazdów obudowanych jak pionowe drogi ewakuacyjne. Powierzchnie podłóg na drogach ewakuacyjnych nie mogą być śliskie.

Wyjścia ewakuacyjne – prowadzą bezpośrednio na drogę ewakuacyjną, na specjalne korytarze i tunele ewakuacyjne, których wyjścia prowadzą bezpośrednio na zewnątrz na otwartą przestrzeń albo na drogę ewakuacyjną, bezpośrednio na zewnątrz na otwartą przestrzeń, gdy pomieszczenia znajdują się na parterze. W wyjściach tych powinno się unikać stosowania progów, a jeżeli one już istnieją należy je oznaczyć w sposób widoczny.

Bezpieczna ewakuacja ludzi z obiektu Urzędu możliwa jest przy zachowaniu odpowiednich warunków techniczno – budowlanych dla dróg ewakuacyjnych i elementów wystroju wewnątrz, określonych w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia

2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki, ich usytuowanie oraz ustaleniu przedsięwzięć organizacyjnych. W przypadku wystąpienia rozbieżności pomiędzy wymaganiami techniczno budowlanymi dla dróg ewakuacyjnych a stanem rzeczywistym, konieczne jest zasięgnięcie opinii rzeczoznawcy ds. zabezpieczeń przeciwpożarowych i podjęcie natychmiastowych działań zmierzających do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

2. Drogi ewakuacyjne

Drogi ewakuacyjne, wyjścia ewakuacyjne, klatki schodowe oraz wyjścia z budynku na zewnątrz należy oznakować znakami bezpieczeństwa zgodnymi z normą PN-92/N-01256/02.

Wymagania dla dróg ewakuacyjnych:

- 1) Drzwi ewakuacyjne z budynku powinny otwierać się na zewnątrz.
- 2) Długość przejścia w pomieszczeniu mierzona od najdalszego miejsca, w którym może przebywać człowiek do wyjścia na drogę ewakuacyjną nie powinna przekraczać 40 m.
- 3) Z pomieszczenia należy zapewnić, co najmniej dwa wyjścia ewakuacyjne oddalone od siebie, o co najmniej 5 m, jeżeli:
 - pomieszczenie znajduje się w strefie pożarowej ZL, a jego powierzchnia przekracza 300 m²,
 - liczba osób mogących przebywać jednocześnie w pomieszczeniu przekracza 50 osób.
- 4) Szerokość wyjścia ewakuacyjnego przyjmuje się 0,6 metrów na 100 osób mogących jednocześnie przebywać w pomieszczeniu. Szerokość ta nie może być mniejsza niż 0,9 m. w świetle ościeżnicy, a w przypadku przejścia służącego do ewakuacji do 3 osób – nie mniej niż 0,8 m.
- 5) Drzwi stanowiące wyjście ewakuacyjne z pomieszczeń, w których może przebywać jednocześnie więcej niż 50 osób powinny otwierać się na zewnątrz.
- 6) Na drogach ewakuacyjnych zabronione jest stosowanie drzwi obrotowych lub podnoszonych. Drzwi rozsuwane mogą być stosowane, jeżeli są przeznaczone nie tylko do celu ewakuacji a ich konstrukcja zapewnia otwieranie automatyczne i ręczne bez możliwości ich blokowania oraz samoczynne ich rozsuniecie i pozostanie w pozycji otwartej w razie pożaru lub awarii drzwi.

- 7) Ściany stanowiące wewnętrzną obudowę dróg ewakuacyjnych powinny być pozbawione okien.
- 8) Szerokość poziomych dróg ewakuacyjnych:
 - przyjmuje się 0,6 m. na 100 osób mogących przebywać na danej kondygnacji budynku, lecz nie mniej niż 1,4 m.
 - dopuszcza się 1,2 m., jeżeli jest ona przeznaczona do ewakuacji nie więcej niż 20 osób.
- 9) Wysokość dróg ewakuacyjnych nie może być mniejsza niż 2,2 m. natomiast wysokość przejścia, drzwi lub lokalnego obniżenia – 2m.
- 10) Na drodze ewakuacyjnej zabronione jest stosowanie:
 - spoczników⁵ ze stopniami,
 - schodów ze stopniami zabiegowymi, jeżeli schody te są jedyną drogą ewakuacyjną.

Jeżeli na drodze ewakuacyjnej występują mniej niż 3 stopnie pomiędzy różnicą poziomów, powinny być one wyraźnie oznakowane.

- 11) Elementy klatki schodowej powinny być wykonane z materiałów niepalnych.
- 12) Wyjścia z klatki schodowej na strych lub poddasze powinno być zamknięte drzwiami lub klapą wyjściową o odporności ogniowej, co najmniej EI 30.
- 13) Dopuszczalne długości dojsć ewakuacyjnych⁶ w strefach pożarowych powinny być nie większe niż:
 - przy jednym dojściu 30 m.,
 - przy wielu dojściach 60.

Jeżeli klatka schodowa nie jest obudowana i nie jest zamykana drzwiami, długość dojścia mierzy się od wyjścia z pomieszczenia do krawędzi najbliższego stopnia schodów.

Elementy wystroju wewnątrz powinny spełniać następujące wymagania:

1. Produkty rozkładu termicznego materiałów stosowanych do wykańczania wewnątrz nie powinny być toksyczne lub intensywnie dymiące.
2. Na drogach komunikacji ogólnej służących celom ewakuacji zabronione jest stosowanie materiałów łatwo zapalnych np. boazerii, wykładzin podłogowych.
3. W pomieszczeniach, w których może jednocześnie przebywać więcej niż 50 osób, stałe elementy wyposażenia oraz wystroju wewnątrz powinny być wykonane, co najmniej z materiałów trudno zapalnych.

⁵ Płaszczyzna oddzielająca biegi klatki schodowej.

⁶ Dojście ewakuacyjne jest to odległość od wyjścia z pomieszczenia na drogę ewakuacyjną do wyjścia na zewnątrz budynku albo drzwi klatki schodowej. Mierzy się ją wzdłuż osi dojścia.

4. Okładziny sufitów i sufity podwieszane powinny być wykonane z materiałów niepalnych lub nie zapalnych, nie kopących się i nie odpadających pod wpływem ognia czy podwyższonej temperatury.

Wójt Gminy lub osoba go zastępująca jest odpowiedzialny za:

- zabezpieczenie miejsca pożaru i wystawienie posterunku pogorzelskiego w celu zapobieżenia powstania wtórnego pożaru,
- przystąpienie do uporządkowania pogorzelska po zakończeniu działalności Policji, firmy ubezpieczeniowej lub komisji zwołanej do ustalenia okoliczności i przyczyn powstania i rozprzestrzeniania się pożaru.

Aby zapewnić stałą możliwość zapoznania się pracowników i innych użytkowników obiektu z informacjami i pouczeniami o zasadach bezpieczeństwa pożarowego, należy sporządzić „Instrukcję postępowania na wypadek pożaru” /załącznik nr 2/ i wywiesić na każdej kondygnacji budynku w miejscach najczęściej uczęszczanych.

3. Organizacja ewakuacji.

W zakresie przedsięwzięć organizacyjnych Wójt Gminy Skomlin podejmuje następujące działania:

1. Ustala różne warianty opuszczania obiektu, zależnie od możliwości powstania pożaru w poszczególnych jego częściach, uwzględniające kolejność opuszczania pomieszczeń czy kondygnacji oraz wyznaczyć osoby odpowiedzialne za przestrzeganie ustalonych scenariuszy postępowania.
2. Ustala miejsca koncentracji osób ewakuowanych poza budynkiem Urzędu z uwzględnieniem niekorzystnych warunków atmosferycznych oraz wyznacza pracowników odpowiedzialnych za zapewnienie opieki nad tymi osobami.
3. Wyznacza pracowników odpowiedzialnych za:
 - otwarcie wszystkich wyjść ewakuacyjnych,
 - sprawdzenie czy wszystkie osoby opuściły ewakuowany rejon,
 - informowanie jednostek interwencyjnych np. straży pożarnej, pogotowia energetycznego czy gazowego) o lokalizacji głównych wyłączników energii, pomieszczeń w których występują materiały niebezpieczne pożarowo, żrące, toksyczne itp.
2. Określenie rodzaju mienia podlegającego ewakuacji i miejsce jego składowania.

W przypadku wystąpienia zagrożenia powodującego konieczność przeprowadzenia ewakuacji osób i mienia ze wszystkich obiektów/pomieszczeń decyzję o podjęciu ewakuacji

podejmuje Wójt Gminy lub Sekretarz Gminy. Decyzja o zarządzaniu ewakuacji musi uwzględnić informacje o zakresie ewakuacji, liczbie osób przewidzianych do ewakuacji, sposobach i kolejności opuszczania obiektu a także musi określić drogi i kierunki oraz przewidywać możliwość osób ewakuowanych.

4. Przeprowadzenie ewakuacji .

Po podjęciu decyzji o ewakuacji należy:

- 1) Niezwłocznie powiadomić wszystkich pracowników przebywających na terenie ewakuowanego odcinka o powstaniu i charakterze zagrożenia oraz konieczności przeprowadzania akcji ewakuacji. Do powiadomienia można wykorzystać środki łączności wewnętrznej.
- 2) W pierwszej kolejności należy ewakuować osoby z tych pomieszczeń, w których powstał pożar, lub te które znajdują się na drodze rozprzestrzeniania się ognia oraz pomieszczeń, z których wyjście lub dotarcie do bezpiecznych dróg ewakuacji może zostać odcięte przez pożar lub zadymienie. Następnie należy ewakuować osoby poczynając od najwyższych kondygnacji. Należy dążyć do tego, aby wśród ewakuowanych w pierwszej kolejności były osoby o ograniczonej z różnych względów zdolności poruszania się, natomiast zamykać strumień ruchu powinny osoby, które mogą poruszać się o własnych siłach.
- 3) Podczas ewakuacji z pomieszczeń, strumienie ludzi należy kierować na poziomie drogi ewakuacyjnej (korytarze), zgodnie z kierunkami określonymi przez znaki ewakuacyjne, na klatki schodowe i wyjścia poza strefami zagrożonymi pożarem decyduje kierujący akcją ewakuacyjną.
- 4) Osoby z ograniczoną zdolnością poruszania się należy ewakuować przy wykorzystaniu wózków bądź przenosić na rękach.
- 5) W przypadku blokady dróg ewakuacyjnych należy niezwłocznie dostępnymi środkami np. telefonicznie, bezpośrednio lub przy pomocy osób znajdujących się na zewnątrz odciętej strefy powiadomić kierownika akcji ewakuacyjnej. Ludzi odciętych od wyjścia a znajdujących się w strefie zagrożenia należy zebrać w pomieszczeniu najbardziej oddalonym od źródła pożaru i w miarę posiadanych środków oraz istniejących warunków ewakuować na zewnątrz przy pomocy sprzętu ratowniczego przybyłych jednostek Państwowej Straży Pożarnej lub innych jednostek ratowniczych.

- 6) Przy silnym zadymieniu dróg ewakuacyjnych należy poruszać się w pozycji pochylonej starając się trzymać głowę jak można najniżej ze względu na mniejsze zadymienie panujące w dolnych partiach pomieszczeń i korytarzy. Usta i drogi oddechowe należy w miarę możliwości zatykać chustą zamoczoną w wodzie – sposób ten ułatwi oddychanie. Podczas ruchu przez mocno zadymione odcinki dróg ewakuacyjnych należy poruszać się wzdłuż ścian, by nie stracić orientacji, co do kierunku ruchu.
- 7) Ewakuacja mienia nie może odbywać się kosztem sił i środków niezbędnych do ewakuacji i ratowania ludzi. Ewakuacje mienia należy rozpocząć od najcenniejszych urządzeń, dokumentacji i przedmiotów. Należy wykorzystać wszystkie sprawne fizycznie osoby nadające się do przeprowadzenia demontażu i ewakuacji mienia.
- 8) Po zakończeniu ewakuacji tj. opuszczeniu danego budynku czy zagrożonej strefy, opiekun danej grupy osób zobowiązany jest do sprawdzenia czy wszyscy ludzie opuścili poszczególne pomieszczenia. W razie podejrzenia, że ktoś został w zagrożonej strefie należy natychmiast zgłosić ten fakt jednostkom ratowniczym przybyłym na miejsce akcji i przeprowadzić ponowne sprawdzenie pomieszczeń budynku.
- 9) W przypadku przybycia jednostek Państwowej Straży Pożarnej w trakcie akcji ratowniczej, kierujący przebiegiem akcji zobowiązany jest do złożenia krótkiej informacji o przebiegu akcji, a następnie podporządkowania się poleceniom dowódcy przybyłej jednostki straży pożarnej.

ROZDZIAŁ VII

POSTĘPOWANIE NA WYPADEK POŻARU LUB INNEGO ZAGROŻENIA

1. Zasady alarmowania – Instrukcja postępowania w przypadku powstania pożaru

/Załącznik nr 3/

- 1) Każdy, kto zauważy pożar lub uzyska informacje o pożarze czy zagrożeniu zobowiązany jest zachować spokój nie dopuszczając do paniki natychmiast zaalarmować: wszystkie osoby znajdujące się w sąsiedztwie pożaru narażone na jego skutki, Państwową Straż Pożarną (nr telefonu 998 lub 112), Wójta Gminy lub Sekretarza Gminy (telefon 043 886-44-77).

- 2) Po uzyskaniu połączenia ze strażą należy wyraźnie podać: gdzie się pali (nazwa obiektu, dokładny adres, numer kondygnacji), co się pali (np. odzież w szatni), czy istnieje zagrożenie życia ludzi, czy w rejonie pożaru lub w bezpośrednim sąsiedztwie znajdują się materiały łatwo palne itp.
- 3) Numer telefonu, z którego podaje się informacje oraz swoje imię i nazwisko.

Po stwierdzeniu przyjęcia meldunku przez dyżurnego telefonistę, odłożyć słuchawkę i odczekać przy telefonie na ewentualne sprawdzenie.

Numery alarmowe:

POGOTOWIE RATUNKOWE: 999

POLICJA: 997

STRAŻ POŻARNA: 998

POGOTOWIE ENERGETYCZNE: 843-44-33

2. Zasady postępowania pracowników Urzędu w przypadku powstania pożaru lub innego zagrożenia.

- 1) Równoległe z zaalarmowaniem należy przystąpić do akcji ratowniczo – gaśniczej przy pomocy podręcznego sprzętu gaśniczego oraz hydrantów wewnętrznych znajdujących się wewnątrz budynku.
- 2) Do czasu przybycia straży pożarnej kierownictwo akcją sprawuje Wójt Gminy lub Sekretarz Gminy, a w razie ich nieobecności jeden z pracowników. Każdy pracownik Urzędu zobowiązany jest podporządkować się poleceniom kierującego akcją.
- 3) Każda osoba przystępująca do akcji ratowniczo – gaśniczej powinna w pierwszej kolejności ratować ludzi przeprowadzając ewakuację zagrożonego rejonu. Najpierw należy wyłączyć dopływ prądu i gazu do strefy pożaru (nie wolno gasić wodą instalacji i urządzeń elektrycznych będący pod napięciem). Należy usunąć z miejsca pożaru i bezpośredniego sąsiedztwa wszelkie znajdujące się tam materiały palne, wybuchowe, toksyczne, a także cenny sprzęt i urządzenia oraz ważne dokumenty. Nie należy bez potrzeby otwierać drzwi i okien w pomieszczeniach, w których powstał pożar, ponieważ dopływ powietrza sprzyja rozprzestrzenianiu się ognia. Otwierając drzwi do pomieszczeń, w których powstał pożar należy zachować szczególną ostrożność. Wskazane jest schowanie się za ścianę od strony klamki w drzwiach lub zasłonięcie twarzy. Wchodząc do zadymionych pomieszczeń lub przechodząc przez nie należy

ograniczyć ilość wdychanych produktów spalania. Najlepiej poruszać się w pozycji pochylonej, jak najbliżej podłogi i zasłaniać usta np. wilgotną chustką.

3. Zasady udzielania pierwszej pomocy przy poparzeniach

Oparzenie to uszkodzenie tkanek miękkich spowodowane działaniem energii cieplnej, chemicznej, elektrycznej oraz promieniowania. Ciężkość oparzenia zależy od stopnia oparzenia, umiejscowienia oparzenia oraz wielkości powierzchni oparzonej. Pierwsza pomoc przy oparzeniach powinna wyglądać następująco:

1. przerwać kontakt z czynnikami parzącymi;
2. polewać czystą zimną wodą przez kilka minut miejsce oparzenia;
3. zabezpieczenie opatrunkiem wyjałowionym oparzonej powierzchni przed zakażeniem, jeżeli powierzchnia oparzenia jest duża przykrywamy ją czystymi prześcieradłami czy płacami gazy;
4. zapewnić szybką opiekę lekarską.

ROZDZIAŁ VIII

ORGANIZACJA SZKOLEŃ I ZASADY ZAZNAJAMIANIA PRACOWNIKÓW Z PRZEPISAMI PRZECIWPOŻAROWYMI

1. Informowanie o zagrożeniach pożarowych.

Obowiązek zapoznawania pracowników z przepisami przeciwpożarowymi wynika z art. 4 ust 1 pkt 5 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. 2009 Nr 178, poz. 1360). Podobny obowiązek wynika z Kodeksu pracy, który mówi, że pracowników nowo przyjętych należy przed dopuszczeniem do pracy poinformować o występujących zagrożeniach oraz obowiązujących w danym zakładzie pracy przepisach przeciwpożarowych.

Zaznajomienie pracowników z przepisami ppoż. należy realizować w formie szkoleń, których celem jest zapoznanie z postanowieniami „Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego”, a w szczególności z:

- a) zagrożeniami przeciwpożarowymi występującymi w obiekcie,
- b) przyczynami powstania i rozprzestrzeniania się pożaru,
- c) sposobami eliminacji zagrożenia pożarowego,
- d) przepisami dotyczącymi ochrony przeciwpożarowej,
- e) zadaniami i obowiązkami pracowników w zakresie zapobiegania pożarom,

- f) zadaniami i obowiązkami pracowników w wypadku powstania pożaru,
- g) warunkami prowadzenia ewakuacji osób i mienia,
- h) zasadami użycia podręcznego sprzętu gaśniczego i urządzeń przeciwpożarowych.

2. Szkolenia pracowników.

Upowszechnianie informacji o zagrożeniach pożarowych oraz sposobach ich zapobiegania ma formę szkoleń. Szkoleniami objęci są wszyscy pracownicy Urzędu.

Rodzaje szkoleń:

- wstępne,
- okresowe,
- specjalistyczne.

Szkolenia wstępne obejmują wszystkich nowo przyjętych pracowników i obejmują:

- a) ogólne zasady bezpieczeństwa pożarowego,
- b) występujące w budynku zagrożenia,
- c) zasady postępowania na wypadek pożaru,
- d) zasady użycia podręcznego sprzętu gaśniczego.

Szkolenia wstępne przeprowadza pracownik pełniący funkcję służb bhp w oparciu o „Instrukcję bezpieczeństwa pożarowego”.

Szkolenia okresowe mają na celu ugruntowanie i pogłębianie wiadomości zdobytych w czasie poprzednich szkoleń oraz zaznajomienie z istotnymi zmianami w zakresie ochrony przeciwpożarowej obiektu.

Szkolenia specjalistyczne obejmują pracownika pełniącego funkcję służb bhp prowadzącego sprawę ochrony przeciwpożarowej.

Przeprowadzenie szkoleń okresowych powinno być udokumentowane w dzienniku szkoleń zakończone egzaminem sprawdzającym. Dokumentem potwierdzającym ukończenie danego rodzaju szkolenia przez pracownika stanowi:

- w przypadku szkolenia wstępnego – oświadczenie pracownika /wzór nr 1/,
- w przypadku pozostałych szkoleń – zaświadczenie wydane przez organizatora szkoleń.

Druki oświadczeń i zaświadczeń przechowuje się w aktach osobowych pracownika.

ROZDZIAŁ IX

ZASADY ZABEZPIECZANIA PRAC NIEBEZPIECZNYCH POŻAROWO

Zgodnie z ustawą z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej oraz rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 kwietnia 2006 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów należy wprowadzić instrukcję zabezpieczania prac niebezpiecznych pożarowo obowiązującą na terenie obiektu.

1. Instrukcja zabezpieczania prac niebezpiecznych pożarowo.

Instrukcja zabezpieczania prac niebezpiecznych pożarowo ma na celu określenie obowiązków i odpowiedzialności pracowników za zapewnienie bezpieczeństwa pożarowego przy wykonywaniu w/w prac.

Pod pojęciem prac pożarowo niebezpiecznych należy rozumieć wszelkie prace nie przewidziane normalnym tokiem lub prowadzone poza wyznaczonymi do tego celu miejscami jak:

- prace remontowo – budowlane związane z użyciem ognia otwartego prowadzone wewnątrz obiektu na przyległym do niego terenie w sąsiedztwie składowanych materiałów palnych lub palnych elementów konstrukcyjnych budynku,
- prace związane z zastosowaniem gazów, cieczy i pyłów palnych,
- prace prowadzone w strefach zagrożonych wybuchem (np. w pomieszczeniach, w których prowadzone były wcześniej prace z użyciem gazów, cieczy lub pyłów palnych). Do takich prac należy zaliczyć w szczególności wszelkie prace z otwartym ogniem np. spawanie, cięcie gazowe i elektryczne, podgrzewanie instalacji, podgrzewanie lepiku, rozniecanie ognisk. Zaliczymy do tego również wszelkie prace związane ze stosowaniem cieczy, gazów i pyłów, przy których mogą powstać mieszaniny wybuchowe np. przygotowanie do stosowania gazów, cieczy i pyłów, stosowanie cieczy do malowania, lakierowania, klejenia, mycia, nasycania, suszenie substancji palnych, usuwanie pozostałości tych substancji ze stanowisk pracy).

Do przestrzegania instrukcji zobowiązani są wszyscy pracownicy Urzędu Gminy w Skomlinie uczestniczący bezpośrednio lub pośrednio przy wykonywaniu prac niebezpiecznych pożarowo oraz pracownicy nadzorujący przebieg tych prac (w tym również pracownicy firm czy przedsiębiorstw nie będących pracownikami wyżej wymienionych placówek).

Obowiązek zapoznania osób wykonujących i nadzorujących prace z postanowieniami instrukcji (w zależności od miejsca wykonywanych prac) należą do pracownika pełniącego funkcję służb bhp. Postanowienia powinny być zawarte na wykonywanie prac niebezpiecznych pożarowo.

2. Zasady organizacyjne przy ustalaniu zabezpieczeń przeciwpożarowych prac niebezpiecznych pożarowo.

1) Prace niebezpieczne pożarowo mogą być wykonywane na terenie obiektu Urzędu pod warunkiem spełnienia wymagań z zakresu ochrony przeciwpożarowej obowiązującymi przed i w trakcie ich wykonywania oraz po zakończeniu prac. Wymagania te ustalone są komisyjnie, każdorazowo przed rozpoczęciem prac, w oparciu o postanowienia niniejszej instrukcji oraz przepisów szczegółowych obowiązujących w przedmiotowej sprawie.

2) Zasady działania komisji, o której mowa w pkt 1:

- Skład osobowy stanowią:
 - a) Wójt Gminy Skomlin lub osoba przez niego pisemnie upoważniona – przewodniczący,
 - b) Pracownik pełniący funkcję służb bhp – członek,
 - c) Kierownik grupy wykonującej prace – członek,
- Skład komisji może być rozszerzony o inne osoby.
 - a) prace komisji organizuje jej przewodniczący,
 - b) komisja ze swoich prac sporządza „Protokół zabezpieczenia przeciwpożarowego prac niebezpiecznych pożarowo” /załącznik nr 4/,
 - c) po wykonaniu zabezpieczeń określonych w w/w protokole, przewodniczący wydaje grupie pisemne zezwolenie na rozpoczęcie prac /załącznik nr 5/,
 - d) do obowiązku przewodniczącego należy zorganizowanie i zapewnienie dozoru rejonu prac zgodnie z ustaleniami zawartymi z „Protokole zabezpieczenia prac pożarowo niebezpiecznych”.
 - e) po zakończeniu prac, całość dokumentacji przechowuje przewodniczący komisji.

3. Wytyczne zabezpieczenia prac niebezpiecznych pożarowo.

1) Niedopuszczalne jest jednoczesne prowadzenie prac niebezpiecznych pożarowo jak spawanie, cięcie mechaniczne lub szlifowanie powodujące iskrzenia, w których wykonywane są prace z zastosowaniem materiałów palnych polegające w szczególności na:

- klejeniu, malowaniu lub myciu z zastosowaniem rozcieńczalników łatwo palnych,
- szlifowaniu powierzchni wykonanych z materiałów palnych,
- zakładaniu palnych izolacji oraz prowadzeniu robót wykończeniowych przy zastosowaniu materiałów palnych,
- montowaniu wyposażenia wewnątrz wykonanego z materiałów palnych.

2) Przygotowanie budynków i pomieszczeń do prowadzenia prac niebezpiecznych pożarowo polega na:

- oczyszczaniu pomieszczeń lub miejsc gdzie będą wykonywane prace z wszelkich palnych materiałów i zanieczyszczeń,
- odsuniecie na bezpieczną odległość od miejsca prowadzenia prac wszelkich przedmiotów palnych i niepalnych w opakowaniach palnych,
- zabezpieczeniu przed działaniem np. odprysków spawalniczych, których usunięcie na bezpieczną odległość nie jest możliwe przez osłonięcie ich np. arkuszami blachy,
- sprawdzeniu czy znajdujące się w sąsiednich pomieszczeniach materiały lub przedmioty podatne na zapalenie wskutek przewodnictwa cieplnego bądź rozprysków spawalniczych nie wymagają zastosowania lokalnych zabezpieczeń,
- uszczelnianiu materiałami niepalnymi wszelkich otworów instalacyjnych, kablowych, wentylacyjnych itp. znajdujących się w pobliżu miejsca prowadzenia prac,
- zabezpieczaniu przed rozpryskami spawalniczymi lub uszkodzeniami mechanicznymi kabli, przewodów elektrycznych, gazowych oraz instalacji z palną izolacją o ile znajdują się w zasięgu zagrożenia spowodowanego pracami niebezpiecznymi pożarowo,
- sprawdzeniu czy w miejscach planowanych prac lub w pomieszczeniach sąsiednich nie prowadzono w ostatnim czasie prac malarskich lub innych przy użyciu substancji łatwo zapalnych.
- przygotowaniu w miejscu dokonywania prac m.in.: napełnionych wodą metalowych pojemników na rozgrzane odpadki, materiałów osłonowych i izolacyjnych niezbędnych do zabezpieczania toku prac, niezbędnego sprzętu pomiarowego, w rejonie prowadzenia prac podręcznego sprzętu gaśniczego, zapewnieniu stałej

drożności wyjść ewakuacyjnych z miejsc prowadzenia prac niebezpiecznych pożarowo.

3) Przy wykonywaniu prac niebezpiecznych pożarowo przy użyciu cieczy, gazów i pyłów mogących tworzyć w powietrzu mieszaniny wybuchowe należy przestrzegać następujących zasad:

- dążyć do zmniejszenia lub eliminacji stref zagrożonych wybuchem poprzez wentylowanie lub przewietrzanie pomieszczeń,
- na stanowiskach pracy mogą znajdować się stosowane ciecze, gazy i pyły w ilościach niezbędnych do prowadzenia prac z zapasem umożliwiającym utrzymanie ciągłości pracy,
- zapas substancji znajdującej się na stanowisku pracy powinien być przechowywany w niepalnych lub innych dopuszczalnych szczelnych opakowaniach,
- pozostawienie opróżnionych opakowań na stanowisku pracy jest zabronione,
- po zakończeniu prac wszelkie naczynia, wanny i pojemniki należy szczelnie zamknąć lub zabezpieczyć w inny sposób przed emisją do otoczenia znajdujących się w nich substancji tworzących z powietrzem mieszaniny wybuchowe,
- ciecze, gazy i pyły oraz ich pozostałości nie powinny zalegać na urządzeniach, stanowiskach, w przewodach wentylacyjnych i na podłożu,
- prace w pomieszczeniach, w których wcześniej wykonano inne prace związane z użyciem palnych cieczy lub palnych gazów mogą być prowadzone wyłącznie po uprzednim pomiarze stężeń par cieczy lub gazów w pomieszczeniu i stwierdzeniu nie przekroczenia 10% ich dolnej granicy wybuchowości.

4) Miejsce wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo należy wyposażać w podręczny sprzęt gaśniczy w ilości i rodzaju umożliwiającym likwidację wszelkich źródeł pożaru.

5) Po zakończeniu prac niebezpiecznych pożarowo w budynku, pomieszczeniu oraz pomieszczeniach sąsiednich należy przeprowadzić dokładną kontrolę mającą na celu stwierdzenie czy nie pozostawiono tłących lub żarzących się cząstek w rejonie pozostawiono tłących lub żarzących się cząstek w rejonie prowadzenia prac czy nie występują jakiegokolwiek objawy pożaru oraz czy sprzęt został zdemontowany, odłączony od źródła zasilania i należyście zabezpieczony przed dostępem osób postronnych. Kontrolę taką należy ponowić po upływie 4 godzin, a w razie konieczności po 8 godzinach licząc od czasu zakończenia prac

niebezpiecznych pożarowo. Książka kontroli prac niebezpiecznych pożarowo stanowi załącznik nr 6.

- 6) Prace niebezpieczne pożarowo powinny być wykonywane wyłącznie przez osoby do tego upoważnione posiadające odpowiednie kwalifikacje, zaś sprzęt używany do wykonywania prac powinien być sprawny technicznie i zabezpieczony przed możliwością wywołania pożaru.
- 7) Butle z gazami sprężonymi mogą znajdować się na terenie obiektu wyłącznie w okresie wykonywania prac pod stałym nadzorem.

4. Obowiązki osób nadzorujących prace niebezpieczne.

Osoba, która została upoważniona przez Wójta do sprawowania nadzoru nad przebiegiem prac niebezpiecznych pożarowo powinna w szczególności:

- znać obowiązujące przepisy przeciwpożarowe oraz nadzorować przestrzeganie tych przepisów przez podległych pracowników,
- dopilnować, aby przed przystąpieniem do prac niebezpiecznych pożarowo wykonane zostały wszystkie zalecenia w zakresie zabezpieczenia obiektu, pomieszczeń, stanowisk przewidzianych w protokole prac lub zezwoleniu na ich przeprowadzenie,
- sprawdzić zabezpieczenie przeciwpożarowe stanowisk prac niebezpiecznych pożarowo oraz wydać polecenia gwarantujące natychmiastową likwidację stwierdzonych niedociągnięć,
- wstrzymać prace z chwilą stwierdzenia sytuacji stwarzających niebezpieczeństwo powstania pożaru do czasu usunięcia nieprawidłowości,
- brać udział w kontroli stanowisk, pomieszczeń, budynku lub terenu po zakończeniu prac niebezpiecznych pożarowo.

5. Obowiązki wykonawcy prac niebezpiecznych pożarowo .

Wykonawca prac niebezpiecznych pożarowo ma następujące obowiązki:

- sprawdzenie czy sprzęt i narzędzia są technicznie sprawne i należyście zabezpieczone przed możliwością zainicjowania oraz rozprzestrzeniania pożaru,
- ściśle przestrzeganie zaleceń zawartych w protokole i zezwoleniu na prowadzenie prac,

- znajomość przepisów przeciwpożarowych, obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego oraz zasad postępowania w przypadku powstania pożaru,
- sprawdzenie przed przystąpieniem do pracy czy zostały wykonane wszystkie zabezpieczenia przewidziane dla danego rodzaju prac niebezpiecznych pożarowo,
- ścisłe przestrzeganie wytycznych zabezpieczenia ustalonych dla prowadzenia danego rodzaju prac niebezpiecznych,
- sprawdzenie przed przystąpieniem do pracy czy stanowisko zostało wyposażone w odpowiednią ilość i rodzaj podręcznego sprzętu gaśniczego,
- rozpoczynanie prac niebezpiecznych pożarowo tylko po otrzymaniu pisemnego zezwolenia względnie na wyraźne polecenie bezpośredniego przełożonego kierującego tokiem prac,
- poinstruowanie pomocników o wymaganiach przeciwpożarowych obowiązujących dla wykonywanego rodzaju prac niebezpiecznych pożarowo,
- przerwanie pracy w przypadku stwierdzenia sytuacji lub warunków umożliwiających powstanie i rozprzestrzenianie pożaru oraz zgłoszenie tego faktu przełożonemu,
- meldowanie bezpośredniemu przełożonemu o zakończeniu prac niebezpiecznych pożarowo oraz informowanie o ewentualnych faktach zainicjowania ognia ugaszonego w czasie wykonywania prac,
- dokładne sprawdzenie po zakończeniu pracy stanowiska i jego otoczenia w celu stwierdzenia czy podczas wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo nie zainicjowano pożaru,
- wykonywanie wszelkich poleceń przełożonych i organów kontrolnych w sprawach związanych z zabezpieczeniem przeciwpożarowym prac i czynności niebezpiecznych pożarowo.

.....
/Załącznik nr 1/

/Imię i nazwisko/

.....
/stanowisko/

O Ś W I A D C Z E N I E

Oświadczam, że zostałam/em/ zapoznana/y/ z przepisami z zakresu ochrony przeciwpożarowej obowiązującymi na terenie obiektu Urzędu Gminy w Skomlinie, a w szczególności znane mi są zasady i sposoby:

- zapobiegania powstaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru na stanowisku pracy i w obiekcie Urzędu,
- postępowania na wypadek pożaru,
- użycia podręcznego sprzętu gaśniczego i urządzeń przeciwpożarowych w miejscu pracy

Instrukcję bezpieczeństwa pożarowego przyjmuję do wiadomości i zobowiązuję się przestrzegać jej postanowień.

.....
/podpis/

INSTRUKCJA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU POWSTANIA POŻARU

I. ALARMOWANIE:

1. W przypadku powstania pożaru należy zachować spokój, nie wywoływać paniki i natychmiast zaalarmować okrzykiem: „Pali się! Pożar!” innych pracowników, uruchomić najbliższy przycisk pożarowy lub telefonicznie zawiadomić **straż pożarną** (nr tel.: **998 lub 112**).

2. Alarmując należy podać następujące dane:

- gdzie i co się pali (adres, nazwa obiektu),
- czy istnieje zagrożenie ludzi,
- nazwisko i numer telefonu, z którego wzywa się straż pożarną.

Po potwierdzeniu przyjęcia zgłoszenia odłożyć słuchawkę i odczekać chwilę przy telefonie na ewentualne sprawdzenie.

3. O powstałym pożarze należy powiadomić:

- **Policję**: nr telefonu **997**
- **Wójta Gminy**: nr telefonu **886 61 12**

4. W razie potrzeby (nieszczęśliwy wypadek, awaria) alarmować:

- **Pogotowie Ratunkowe**: nr telefonu **999**;
- **Pogotowie Energetyczne**: nr telefonu **843 44 33**;
- **Pogotowie Wodno – Kanalizacyjne**: nr telefonu **886 61 13**;

II. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU:

1. Równocześnie z alarmowaniem należy przystąpić do gaszenia ognia przy pomocy znajdującego się w pobliżu sprzętu pożarniczego (np. gaśnice, agregaty gaśnicze, hydranty pożarowe) i nieść pomoc zagrożonym osobom.

2. Do czasu przybycia ekipy straży pożarnej akcją kieruje Wójt Gminy lub w razie jego nieobecności Sekretarz Urzędu.

3. Z chwilą przybycia ekipy straży pożarnej należy podporządkować się poleceniom dowódcy przybyłej jednostki i udzielić wszystkim niezbędnym informacjom.

4. Każda osoba przystępująca do akcji powinna pamiętać, że:

- w pierwszej kolejności należy ratować ludzi,
- należy wyłączyć dopływ prądu do pomieszczeń objętych pożarem,
- nie wolno otwierać bez konieczności drzwi, okien i innych otworów w budynkach objętych pożarem, gdyż sprzyja to rozprzestrzenianiu się ognia,
- nie wolno gasić wodą instalacji i urządzeń elektrycznych pod napięciem, cieczy palnych i substancji chemicznych reagujących z wodą np. karbidu sodu, potasu i innych,
- należy usuwać z zasięgu ognia materiały palne, a w szczególności butle z gazami technicznymi, naczynia z cieczami palnymi, cenne maszyny i ważne dokumenty,
- umiejętne stosowanie środków gaśniczych umożliwia szybkie ugaszenie pożaru.

Podstawą opracowania i wyposażenia obiektu w instrukcje alarmowania straży pożarnej na wypadek pożaru jest postanowienie art. 4 i art. 9 ustawy o ochronie przeciwpożarowej z dnia 24 sierpnia 1991 r. (Dz. U. Nr 81, poz. 351 z późn. zm.) oraz § 4 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 3 listopada 1992 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 92, poz. 460 z późn. zm.).

PROTOKÓŁ NR
ZABEZPIECZENIA PRZECIWOŻAROWEGO
PRAC NIEBEPIECZNYCH POŻAROWO

1. Nazwa i określenie pomieszczenia i miejsca, w którym przewiduje się wykonanie prac:

.....

2. Technologia prac przewidywanych do realizacji:

.....

3. Właściwości pożarowe materiałów palnych występujących w pomieszczeniu (miejscu) prac:

.....

4. Rodzaj elementów budowlanych (zapalność) występujących w danym pomieszczeniu lub rejonie przewidywanych prac niebezpiecznych pożarowo:

.....

5. Rodzaj wykonywanych prac przez inne firmy w pomieszczeniach sąsiadujących z pomieszczeniami (miejscami) wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo oraz sposoby zabezpieczeń obszarów sąsiadujących:

.....

6. Sposoby zabezpieczania przeciwpożarowego pomieszczenia, stanowiska, urządzenia itp. na okres wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo:

.....

7. Ilość i rodzaj podręcznego sprzętu gaśniczego do zabezpieczania toku prac niebezpiecznych pożarowo:

.....

8. Środki i sposób alarmowania współpracowników oraz straży pożarnej w przypadku powstania pożaru:

.....

9. Osoba/y/ odpowiedzialna/e/ za całokształt przygotowania zabezpieczenia przeciwpożarowego toku prac :

10. Osoba/y/ odpowiedzialna/e/ za nadzór nad stanem bezpieczeństwa pożarowego w toku wykonywania prac:

11. Osoba/y/ zobowiązana/e/ do przeprowadzenia kontroli rejonu prac po ich zakończeniu:

Podpisy członków Komisji:

.....
.....
.....
.....

Data:

ZEZWOLENIE NR
NA PRZEPROWADZENIE PRAC NIEBEPIECZNYCH POŻAROWO

1. Miejsce pracy

/kondygnacja, pomieszczenie, instalacja/

2. Rodzaj pracy

3. Czas pracy: dnia od godziny do godziny

4. Zagrożenie pożarowe /wybuchowe/ w miejscu pracy

.....
.....

5. Sposób zabezpieczenia przed możliwością zainicjowania pożaru /wybuchu/:

.....

6. Środki zabezpieczenia:

a) przeciwpożarowe:

.....

b) bhp:

.....

c) inne

.....

7. Sposoby wykonywania pracy:

.....
.....

8. Odpowiedzialni za:

a) przygotowanie miejsca pracy, środków zabezpieczających i zabezpieczenie toku prac niebezpiecznych pożarowo:

Nazwisko i imię: Wykonano. Podpis:

b) wyłączenie rejonu prac spod napięcia:

Nazwisko i imię: Wykonano. Podpis:

c) dokonanie analizy stężenia par cieczy, gazów, pyłów w zakresie występowania niebezpiecznych stężeń:

Nazwisko i imię: Wykonano. Podpis:

d) stosowanie środków zabezpieczających organizację pracy i instruktaż:

Nazwisko i imię: Wykonano. Podpis:

9. Zezwalam na rozpoczęcie prac:

w dniu/ach/ od godziny do godziny

/Zezwolenie jest ważne tylko po złożeniu podpisów przez osoby wymienione w pkt 8/

.....

.....

/podpis wnioskującego/

/podpis Przewodniczącego Komisji/

10. Prace zakończono w dniu o godzinie

Wykonawca:

11. Stanowisko pracy i jego otoczenie zostało sprawdzone i nie stwierdzono zaniedbań mogących zainicjować pożar.

Stwierdzam odebranie robót:

Skontrolował:

.....

.....

/podpis/

/podpis/

Uwaga: Odbierający przekazuje zezwolenie Przewodniczącemu Komisji celem włączenia do akt.

Podstawa prawna

1. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 178 poz. 1380).
2. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 kwietnia 2006 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2006 r., nr 80, poz. 563)
3. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. z 2009 r., nr 124, poz. 1030)
4. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 czerwca 2003 r. w sprawie uzgadniania projektu budowlanego pod względem ochrony przeciwpożarowej (Dz. U. 2003 nr121, poz.1137 r ze zmianą Dz.U. 2009r nr 119, poz.998)
5. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. (Dz. U. z 2002 r. Nr 75 poz. 690 z późniejszymi. zmianami).
6. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (t.j.Dz.U. 2009 r. Nr 12 poz. 68).
7. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2006 r., Nr 156, poz. 1118 ze zmianami).
8. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996r w sprawie szczegółowych zasad szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U 2004 nr 180, poz, 1860)
9. PN-92/N-01 256/01 Znaki bezpieczeństwa. Ochrona przeciwpożarowa.

10. PN-92/N-01 256/02 Znaki bezpieczeństwa. Ewakuacja.

Zatwierdził: